

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Telephone: CHelsea 3-1242

Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 214 — Štev. 214

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 31, 1941 — PETEK, 31. OKTOBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

LEWIS PREKLICAL STAVKO

JOHN L. LEWIS IN MYRON C. TAYLOR STA SE SPORAZUMELA. — MAJNERJI SO SE VRNILI NEMUDOMA NA DELO. — DO 15. NOVEMBRA MORA PRITI DO KONČNEGA SPORAZUMA.

John L. Lewis, predsednik UMW., je večeraj dopoldne ob 11.30 preklical premogarsko stavko, ob 2 popoldne pa je naznanil, da je določil novo stavko za dan 15. novembra. To pomeni, da bo 53.000 koparjev, ki so stavalji ves ta teden, 15. novembra zopet zastavkalo, tako National Defense Mediation Board, ki danes zboruje, ne odloči v prilog premogarjev, ki zahtevajo unijski shop pri rovin, ki so last jeklarskih tovarn.

Do preklica stavke je prišlo, ko sta se glede nadaljnjih pogajanj sporazumela Lewis in Myron C. Taylor ter je njun sklep tudi odobril predsednik Roosevelt.

Pravzaprav je bila stavka končana, ko je Lewis okrajnjim zastopnikom unij v državah, kjer se nahajajo rudniki jeklarskih družb—Alabama, Tennessee, West Virginia, Ohio, Pennsylvania in Illinois—sporočil izid svojih konferenc prejšnjega dne z Myronom C. Taylorjem in W. H. Davisom, predsednikom NDMB, ter slehnič s predsednikom Rooseveltom v Beli hiši.

Nato je Lewis hitel v hotel k Taylorju ter je časnikarskim poročevalcem naznanil naslednje:

“Naznaniti vam imam, da je na moje priporočilo United Mine Workers konferenca sprejela sporazum, ki je označen s sinočnem predsednikovim pismu Mr. Davisu.

Rudniki bodo odprti, kakor hitro more biti po posameznih krajih urejeno. V nekaterih krajih bodo rudniki odprti že nočoj.

Naj še omenim, da je temu sporazumu podlaga večerajšnja konferenca med Mr. Taylorjem in menoj. Mr. Taylor in jaz sva zopet enkrat mogla storiti nekaj koristnega v času, ko je v interesu dežele in na način, katerega je velikodušno potrčil predsednik.

Pripomnim naj, da sva pred sedmimi leti s Taylorjem poravnala spor z odvisnimi rudniki. Poznejša leta sva se pogosto pogajala glede pogodbe o sedanjih razmerah v jeklarski industriji.

Tedaj sem javno izjavil, da je Mr. Taylor industrijski diplomat z dalekosežnim pogledom. In to ponavljam tudi danes.

S tem hočem izraziti svoje zadovoljstvo, da je zadeva na poti do popolnega sporazuma brez vsakih nepravil za deželo in obrambni program.”

VELIKA RUSKA MUNICIJSKA TOVARNA

Tisoč milj vzhodno od Moskve, v osrčju Urala je Rusija zgradila velike tovarne za izdelovanje orožja. Na sliki je videti traktorje v tovarni v Čeljabinsku. V tej tovarni se daj delajo najtežje tanke.

PETAJN ODPRAVIL DELAVSKE UNIJE

Novo delavske organizacije bodo pod najstrožjo vladno kontrolo. — Vsi štrajki so prepovedani in istotako tudi izprtja.

Po dolgem obotavljanju je bilo slednjič vendarle objavljeno besedilo nove francoske delavske ustave.

Vse svobodne strokovne unije so razpuščene. Nadomestile jih bodo organizacije, ki bodo popolnoma pod vladno kontrolo. Načelovati jim bodo smele le osebe, ki so zaposlene v industriji.

Vsak francoski delavec mora biti član te ali one nove organizacije. Kdor se bo količkaj pregrešil proti državi, bo izključen iz organizacije in bo s tem izgubil vse pravice.

Stavke je Petainova vlada že prej prepovedala in istotako tudi izprtja. Ta prepoved je v

novi ustavi prav posebno poudarjena.

Nove organizacije bodo vodili posebni odbori, v katerih bodo zastopniki vlade, delodajalcev, delavcev in uparvnihi rudnikov posameznih industrij.

Nova francoska delavska ustava je popolnoma prirojena po nemški oziroma italijanski. V Nemčiji je delavstvo v eni sami organizaciji, Državni delavski fronti, kateri načeljuje Dr. Robert Ley.

V Italiji je industrija porazdeljena po “cehih”, katere vodijo zastopniki delavcev, delodajalcev in fašistične stranke.

predsednika, ne pa produkcije uprave, katere nas je že dvakrat zavrnila.

Welderji so zastavljali, ker jim ni hotel dovoliti izvršiti odbor Ameriške delavske federacije posebne unije.

Vsled te stavke so rezna vojna naročila zelo zaostala.

Stavkarji so res prosili predsednika Roosevelta za posredovanje.

Preteči zastoj v elektrarnah

Če se v zadnjem hipu ne pojavi kakšna izprememba, bodo prenehale obratovati vse elektrarne v St. Louisu in okolici. Poleg St. Louisa bo v temi in brez električne sile še 120 mest v Missouri, Illinoisu in Iowi. Obratovati bo nehala tudi šest tovarn, ki imajo velika vojna naročila.

S stavko je namreč zapretilo tri tisoč električarjev, uslužbenih v elektrarnah.

Sovjetom manjka zdravil

Mrs. Winston Churchill je izjavila, da je Anglija posla-

Nemci kopljejo jarke

Vsled velikanskih izgub so bili Nemci prisiljeni kopati strelske jarke in si na mnogih krajih postaviti tudi tanke utrdbne. V petih dneh so imeli Nemci samo na Krimu 50.000 izgub.

Rusko poročilo naznanja, da je nemški pritisk na Rostov ponehal in da je bil močan napad na Moskvu odbit z velikanskimi izgubami.

Rusi pa priznavajo, da so Nemci prebili obrambno črto pri Aleksinu kakih 90 milj južno od Moskve in so potisnili s svoje prednje vrste do reke Oke.

Tudi nekoliko južno od Moljarslaveca se Nemci prebili rusko črto ter dospeli do Nare, toda Rusi so s močnimi protinapadi vstavili nemško prodiranje.

Nemci v svojem poročilu priznavajo, da je bilo njihovo pro-

diranje proti Moskvi vsled dežja in blata vstavljeno, poročajo pa o uspehih na celi ostali fronti.

Vsled dežja in snega in hude zime je Rusom zelo pomagano proti nemški mehanizirani armadi. Nemci morajo brodit po globokem blatu in se boriti proti hudemu ognju ruskih strojnica.

Nemci si na vse sile prizadevajo se pred nastopom hude ruske zime zavzeti Moskvu, da bo armada počivala na gorkem je čakala obnovitve bojev prihodnje pomladi. Ako pa Moskve v doglednem času ne bodo zavzeli, tedaj se bodo najbrž umaknili do Smolenska in armada bo prezimovala na obširnih stepah v zakopih in se bo odela z odejami in kožuh, ki so jih Nemci odnesli iz Norveške.

Jugoslovanski dan na razstavi

Jutri, v soboto 1. novembra bo na mednarodni razstavi v Grand Central Palace v New Yorku, Lexington Ave in 46. ulici Jugoslovanski dan z naslednjim programom, ki se prične ob 8 zvečer:

1. Jugoslovanski tamburaški zbor “Banat”;
2. Jugoslovanski Vjenac, — kolo pod vodstvom Miss Tasa-mire;
3. Raša i Mirko — pevski duet s spremljevanjem;
4. Milan Petrović — samospevi.

Program se prične ob 7 zvečer in sicer bodo Jugoslovanske pokazale svojo umetnost v kuhinji in pečenju.

Slovenka Mrs. Ana Krasna bo spekla slovensko potico; Miss Marija Struklet bo spekla hrvatski burek, Srbkinja Mrs. Danica Nikšević pa bo skuhala sarmo, gulaž z zeljem.

Vsaka bo v narodni noši svoje narodnosti ter bo med svojim delom pripovedovala, kako se njena stvar naredi, skuha ali speče.

Republikanci nasprotujejo kontroli

Republikanski člani zbornice nega odbora za bančne zadeve so se izrazili proti kontroli nad plačami in proti določitvi najvišjih cen za kmetijske pridelke. To stališče republikancev je važno, ker so istega mnenja tudi razni demokratje.

POŠILJANJE PAKETOV V JUGOSLAVIJO

Iz urada The American Friends of Yugoslavia, 8 W. 40th St., New York, N. Y. smo prejeli sporočilo, da je mogoče jugoslovanskim vojaškim ujetnikom pošiljati pakete z živili. Ta urad nima nikakega opravila s pošiljanjem paketov, temveč samo pošilja Ameriškemu Rdečemu križu v Washington, D. C., denar, ki mu je bil v ta namen doposlani.

Pakete za živila napolnujejo v Washingtonu in v vsakem paketu je nekaj živeža, nekaj cigaret in tobaka. Ceno za te

Lz življenja newyorškega župana

Newyorški župan La Guardia je jako dober diplomat in pri tem zelo zvit. Tudi je zelo delaven in naj je podnevi ali ponoči, vedno je na kraju kake nesreče, ali kakega važnega dogodka. Pogosto ima kak zelo važno opravilo v New Yorku, čež nekaj ur pa je že v kakem zelo oddaljenem mestu. Pogosto obišče tudi predsednika Roosevelta v Washingtonu, zlasti tedaj, kadar potrebuje denar za svoje mesto.

In tako pripoveduje predsednik Roosevelt naslednjo mišno dogodbičo:

“Naš župan je najzvitější človek, kar sem jih srečal. Vedno prosi. Pride k meni v Washington in mi pripoveduje kak žalosten dogodek. Solze mu polze po licih in tudi meni so posolze oči in predno se zavem, je Fiorello dobil potom mene \$50,000,000.”

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

V tem času narodne stiske potrebuje naša domovina vašo pomoč. Kupujte redno Defense Stamps in bonde.

DEBATA O NEVTRALNOSTNI POSTAVI

Tekom burne senatne debate glede nevtralnostne predloge je očitel senator Taft iz Ohio predsedniku Rooseveltu, da vodi čeželo v vojno in v diktaturo. To je baje povsem jasno razvidno iz govora, ki ga je imel predsednik v ponedeljek zvečer. Dolžil ga je tudi, da je ameriški narod “prestoparil”, ker je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, samo da ga pahne v vojno.

Za predsednika se je razveljavil demokratični senator Pepper iz Floride. Po njegovem mnenju je treba nevtralnostno postavu na vsak način izpremeniti. — Če se bodo izjalovili vsi obupni poskusi za črtnitev miru, — je dejal, — nam ne kaže drugega kot začetni pomorsko vojno.

Senator Pepper je član Lupine, ki zagovarja najostrejšo odredbo, čij cilj je poraz Hitlerja in nacizma. — Če bi obveljala volja takimenovalnih prijateljev miru, — je izjavjal Pepper, — bi poslala Amerika dozdaj v Anglijo niti enega topa in niti ene unče smučnika. Ako bi Združene države ne pomagale Angliji, bi bila lednja že strta pod nasilno peto Adolfa Hitlerja. Ne smete misliti, da je Hitler mož polovičarskih odredb. On mora doseči svoj cilj ali pa propasti. Hitler ne pozna nobene srednje poti. Umrl bo bodisi v izgnanstvu kakor Napoleon ali bo pa zavladal vsemu svetu.

V senatu se je večeraj še vedno vršila vroča debata glede spremembe nevtralnostne postav. Glavna govornikinja bila republikanski senator Nye iz North Dakote, ki je pa govoril skoro pred prazno zbornico, in progresivni senator La Follette iz Wisconsin.

Nevtralnostna postava odgovarja svoji svrhi, — je rekel La Follette, — kajti njen namen je preprečiti Ameriki vstop v vojno. Postava je bila pa po vladnem naročilu okrnjena, in baš zato je izgubilo nekaj Amerikancev življenje. Če bi se točno držali njenih določb, bi se to nikdar ne zgodilo. Oč vzdržanja ali od preklica nevtralnostne postav sta odvisna vojna in mir.

Možje, ki so prideljeni topovom na trgovskih ladjah, so mornariški toničarji, — je izjavil Nye. — Ti toničarji in jo povelje streljati. To je torej vojna. To mora sleherni priznati.

V debato se je vmešal tudi demokratični senator Clark iz Missouri, ki je razglabljal o vprašanju, kdo je oddal prvi strel: — Nemci ali Amerikanci?

Nye je naposled očitel Angliji, da so v primeri z Rusijo njene žrtve malenkostne. Rusija je izgubila nad dva in pol milijona mož, Velika Britanija pa komaj 134 tisoč.

Kardinal Suhard pri Petainu

V Vichy je dospel kardinal Suhard ter poročal maršalu Petainu o odnošajih med katoliško cerkvijo in nemško oblastjo v zasedenem delu Francije.

Zaenkrat se še ne ve, če bo Petainova vlada objavila poročilo ali ne.

Stavke in uravnave

Stavka pred dovoljenim rokom v Detroitu

Iz Detroita poročajo, da so v sredo zastavljali delavci pri Kelsey-Hayes Wheel Company ki izdeluje strojnice in ima skoro za šest milijonov dolarjev vojnih kontraktov.

Stavkarji, člani CIO United Automobile Workers unije, so se odločili za štrajk že 15. oktobra, ker jim kompanija ni hotela dati na uro pet centov priboljška in ker ni hotela izpolniti njihovih zahtev glede Plymouth tovarne.

Državni delavski posredovalec Swearingen je izjavil, da so dobivali delavci 85 centov do \$1 na uro, glede Plymouth tovarne pa zahtevajo, naj ženske ne bile zaposlene pri strojih.

Stavka je izbruhnila pred določenim časom. Ker izdeluje tovarna vojni material, bi moral poteči med napovedjo in izbruhom stavke najmanj tri-četrdeset dni, kar se pa ni zgodilo.

Konec stavke pri Robins Company

V sredo so se začela pogajanja med zastopniki unije in zastopniki Robins Dry Dock and Repair Company, in vse kaže, da bo že danes ali jutri uravnana stavka, vsled katere so se precej zakasnila popravila desetih ameriških in angleških ladij.

Stavka je izbruhnila v ponedeljek ter je po zatrtju uradnikov CIO unije Marine and

Shipbuilding Workers stoodstotno uspešna.

Stavkarji zahtevajo višje plače, in zdi se, da jih jim bo kompanija dala brez posebnega obotavljanja.

Delavci zahtevajo closed shop

Iz Bay City v Michigan poročajo, da je zastalo delo pri osmih manjših ladjah za ameriško mornarico, katere bi veljale 20 milijonov dolarjev. Zjutraj se ni vrnilo na delo v naprave Defoe Boat and Motor Works 1200 članov Industrial and Marine Shipbuilders unije (CIO). Namesto tega je obkrožilo tovarno kakšnih tisoč piketov, ki so pustili mimo samo pisarniške uslužbenice in predelavce. Zastopnik unije je rekel, da so delavci prejšnji večer glasovali za štrajk, ker hočejo imeti closed shop.

Welderji in predsednik

Urad produkcije uprave je naročil stavkajočim welderjem v Seattle, Wash., naj se nemudoma vrnejo v ladjedelnice in druge važne industrije.

Zastopniki unije so odgovorili uradu produkcije uprave, da ne bodo ničesar storili, dokler ne pride tako povelje naravnost z Bele hiše.

Zastopnik unije, Dave Basor je rekel: — Na povelje, ki smo ga dobili, bi moral biti podpisan predsednik Združenih držav. Za odgovor smo prosili

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenc Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; J. Lupaša, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$5.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.—; na pol leta \$3.—;
na četrt leta \$1.50.— Za New York na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.—
Za inostranstvo na celo leto \$7.—; na pol leta \$3.50.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

CHURCHILLOVA DESNA ROKA

Anthony Eden je bil pred 44. leti rojen kot sin barone-
ta sira Williama Edena, mallega podeželskega plemiča v
Yorkshire. Poslali so ga v običajne šole angleških plemičev,
v Eton in Christ Church ter končno v Oxford. Bil je 18 let
star, ko je v septembru leta 1915 kot nadporočnik pri 60. strel-
skem bataljonu bil poslan na francosko bojišče. Ž 20. leti je bil
v stotnik in odlikovan z vojaškim križcem. Vendar bi mu tu-
di ti mladostni uspehi sami po sebi še ne omogočili njegovega
poznejšega presenetljivega dviga. Pot v veliki politični in
diplomatični svet mu je odprla šele njegova žena, hčerka si-
ra Gervasia Backetta, po poklicu bankirja in solastnika zna-
nega dnevnika "Yorkshire Post" v Leedsu. S pomočjo tasto-
vega dnevnika, ki je podpiral njegovo kandidacijo, je mogel
Eden s 26. leti priti v londonski parlament kot konservativ-
ni poslanec iz volivnega okrožja Leamington. Njegovi volilci
se mu skozi 17 let do danes ostale zvesti.

Vendar pa se mladi Anthony Eden ni izključno vrgel
na politiko. Res je precej proučeval zunanjo politiko in je po-
stal zasebni tajnik rajnega sira Austina Chamberlaina in
kmalu nato tudi državni podtajnik v zunanji ministrstvu, naj-
prej v kabinetu lorda Readinga, ki pa je pozneje odšel v In-
dijo za podkralja, nato pa je isto mesto zavzel tudi pod si-
rom Johnom Simonom. Toda mimo vsega tega se je Eden s
posebnim veseljem ukvarjal z orijentaliskimi jeziki in z orijen-
talsko poezijo. Prestavil je v angleščino pesnitve perzijskega
pesnika Omarja Kajama in je napisal tudi nekaj uspešnih ese-
jev o orijentalistični umetnosti in literaturi. Takšna podjetnost je
pri angleških politikih redka, nekaj vzporednega smo tu in
tam našli le pri francoskih diplomatih tretje republike.

Eden je vstopil v politično življenje v času, ko je Zveza
narodov bila na visoki svoji delavnosti. Tu se je Eden začel
pravi za prav politično uveljavljati in postajati znan tudi za-
mejskemu krogu politikov in diplomatov. Vitek in eleganten,
vedno brezhibno običen ter prijaznega vedenja in prikupne
zunanosti si je kmalu osvojil ves ženski svet po boljših loka-
lih v Ženevi in potem tudi izven nje.

Ameriška karikaturna D. erse in Kelen sta porisala ve-
liko blokov s samimi Edenovimi glavami, ki so med gotovim
občinstvom bile tedaj močno želenne. Leta 1937 je bil imeno-
van za lorda privatnega varuha državnega pečata. A leto nato
je postal tudi minister za zadeve Zveze narodov. V tej lastni-
sti je pričel nastopati kakor drugi Kato v vsaki seji Zveze na-
rodov za čim učinkovitejšo izvedbo sankcij proti Italiji. Zara-
di tega se je v Italiji silovito zasovražil. Italija je tedaj preče-
la z abesinsko vojno in se borila že tedaj s pomočjo Nemčije,
Madžarske in Avstrije proti angleški blokadi. Toda v resnici
tedanji angleški zunanji minister Samuel Hoare tedaj niti ni
tako resno mislil s sankcijami, kakor mladi ognjevit Eden. Na-
tihem je bil dogovor med Hoareom in Lavalom, da se Italiji
ne dela resnih težav pri zasedbi Abesinije. Toda angleška jav-
nost ni soglašala z uradno angleško politiko, temveč je bila na
strani Edena, ki je s pomočjo spretno politične kampanje zru-
šil Hoarea in sam postal zunanji minister.

Tedaj je bil Eden star 38 let. Kot zunanji minister je
imel še več prilike, da je vztrajal pri natančni izvedbi sankcij
ske politike, kakor jo je odobrila Zveza narodov. Toda zopet
je našel na težave doma v Angliji, in sicer od strani mogočnega
ga Baldwin, ki mu tudi ni šlo v račun, da bi Italija bila do
krajša ponižana in da bi zaradi Abesinije prišlo do skrajnosti
ampak je trpel le tako imenovano polovično politiko: Italiji naj
se nekoliko ponagaja s sankcijami, toda do vojne ne sme priti.
Anglija tedaj seveda na vojni niti malo ni bila pripravljena.

Mlademu, po izrednosti hlepečemu angleškemu zuna-
njemu ministru je tudi bilo prihranjeno, da je kot prvi britan-
ski minister potova l v boljševiško Rusijo in slišal Stalinu ro-
ko. Tedaj se je zelo mnogo pisalo in napovedovalo o pomneša-
njenju boljševiške zunanje politike, po drugi strani pa so ne-
kateri pričakovali, da bo angleška zunanja politika doživela
revolucijo pod ambicioznim in vsredstvih ne preveč izbirenim
mladem Edenom. Toda "Yorkshire Post", katere pisanje je
pričelo postajati, pomembno zaradi tesnih zvez z zunanjim mi-
nistrom, je neprestano zatrdjevalo, da se tradicionalno zadrž-
anje angleške zunanje politike ne bo spremenilo. Tako je tudi
bilo. Ni se spremenil Stalin in njegova boljševiška politika, pa
tudi Anglija se ni spremenila.

V času španske državljanske vojne se je Eden zavzemal
za politiko nevmešavanja. Enako stališče je teroristično zavzel
tudi francoska ljudsko-frontaska vlada. Pač pa je Eden hučo
obsojal italijansko in nemško dobavljanje orožja generalu
Francu. Končno se Eden sklical "konferenco proti piratom"
v Ryon. Eden se je v tem času ne brez vzroka očitalo, da ne
vodi samostojne politike, ampak da plove vedno bolj v ljudsko-
frontaških vodah francoske levičarske vlade. Prej ali slej je
moral priti do preloma z Nevillom Chamberlainom, minist-
skim predsednikom, pa čeprav sta oba politika pripadala isti
konservativni stranki. Chamberlain ni bil le za pomirjivejšo
politiko nasproti Nemčiji in Italiji, temveč je hotel tudi priti
do boljših odnosov s Sovjetsko Rusijo. Toda Eden je bil za-

merljiv in se je branil spuštati se v nova pogajanja s Stalinom,
češ da boljševiki še prejšnjih obvez, ki so jih sprejeli, niso iz-
polnili. V tem sporu med ministrskim predsednikom in zuna-
njim ministrom je Chamberlain bil seveda močnejši in Eden je
moral iti. Ves besen je odšel 20. februarja 1937 leta in se po-
slej postavil na dokaj ostro opozicijsko stališče.

Toda tudi takrat je moral voditi bolj in bolj tisto poli-
tiko, za katero se je že pred leti zavzemal Eden. Ta okolnost
mu je dala močno veljavo. Ko se je vojna znova pričela, so
Edena spet poklicali v vlado. Najprej mu je bilo zaupano mi-
niststvo za domovino, nato vojno ministrstvo in 23. decembra
je postal "prvi državni tajnik za zunanje zadeve." Poleg
Churchilla velja Eden za najbolj nepomirljivega politika u-
pram državam osi in je naravno poleg Churchilla v Nemčiji
tudi najbolj osovraženi angleški politik.

Pismo z zapada

Dolgo časa ni že nobene ve-
sti od nas, kopice Slovencev,
ki smo na zapadu, ali ob Pa-
cifiku.

Čas nam beži bliskovito na-
prej, ne mende se za vreme,
kakšno je. Letina letošnje le-
to lahko rečemo, da nam je
stotero obrodila. Čeravno se
nam je delala škoda v poletju s
prvo košnjo alfalfa, in sedaj
pri žitu, ker smo imeli precej
deževja, konec avgusta in do
20. septembra, skoro bi rekla
več deževno oblačnih dni kot
solnčnih.

No, sedaj se pa obeta lepo
vreme, da se bo morebiti še
lahko pospravila tretja košnja
alfalfa, ker je zelo zrasla.

Bog nam daj lepo vreme, do
pozne jeseni, kajti jesen ima
veliko potrebnega dela.

Letošnje leto nas je tudi
smrt kar 3 krat obiskala. V
poletju, skoro v enem tednu
smo pokopali kar dva moža
Slovence, namreč Matt Tom-
sha, očeta 11 otrok, ki so že od-
rasli in Jake Swana; oba sta
bila Gorjanci.

Dne 8. sept. pa je u mrl v
bolnišnici sv. Jožefa v Chuve-
lah, predviden za zakramenti za-
popotnico v večnost Slovenec,
Frank Keršinar. Njegovo trup-
lo je ležalo v pogrebniški ka-
peli in čakalo pogreba, ki je
bil v četrtek ob 9.30 z sv. ma-
šo, katero so opravili naš
duhovnik Rev. E. McGrath in
pogrebne obrede. Društvo Holy
Name je sprejelo svojega čla-
na z društveno zastavo na po-
kopališče zraven cerkve, kjer
so položili njegove zemeljske o-
stanke v hladni grob, kjer ča-
ka angleške trobente.

Frank Keršinar je bil star 56
let in je bil rojen v vasi Brezo-
vec, fara sv. Katarina pri Med-
vodah. Zapušča eno sestro v
starem kraju, ki je poročena v
Polhovem Gradcu, v Ameriki
pa zapušča sestro Jenco, poro-
čeno Ogrin v Chicagu, Ill. in
brata Jake, v Idaho in Andre-
ja tukaj, ki je poskrbel za nje-
gov pogreb in 2 teta Mrs. Ma-
rija Mrak in Mrs. Katarina
Strojan, ter bratrance in sest-
rične in ožje sorodnike. Pri-
šel je v Ameriko leta 1913. Bil
je priden, dober in prijazen z
ljudmi. Imel je mnogo pri-
jateljev. Ustanovil si je svoj
dom, kjer bi bil lahko na svo-

jem na stara leta, da bi se ne
ubijal pri ljudeh za svoj kruh.
A Bog je odločil drugače. Bo-
lehal in umrl je za rakom v
najlepši moški dobi in zapusti-
ti je moral svoj dom. Naše
iskreno sožalje prizadetim in
pokoj in mir naj njegova duša
vziva!

Lahko imenujemo svet doli-
no trpljenja. Saj je pač vsem
določeno enkrat umreti.

Čudno se mi zdi, zakaj je
svet tako podivjan v 20. sto-
letju, ki ima toliko civilizaci-
je, toliko šol, toliko krščen-
stva, pa vse nič ne pomaga,
klanje, moritve in zatiranje je
na dnevnem redu. Zakaj vse
to? To je veliko, veliko vpraša-
nje. In na to vprašanje bi jaz
odgovorila, da je vse preveč
podivjano. Peta božja zapo-
ved se glasi: Ne ubijaj! Zra-
ven tega je Kristus učil: Ljubi-
te se med seboj in ljubi svojega
bližnjega, kakor sam sebi! Kdo
dandanes vstopa te velike
besede, ki obsegajo veliko? Ni-
kogar ni, ki bi vpošteval in
spoštoval prijateljstvo med na-
rodil!

Po moji sodbi bi bilo naj-
boljše, pustiti narode pri mi-
ru, da se tepejo med seboj, ka-
teri so vojno začeli. Ko se ti
enkrat naveličajo in narode
mir, potem je dolžnost ljud-
stva pomagati na en ali drug
način. Torej odprimo sree in
roke ter podpiramo vse trpeče
narode, ki so pač mučeniki pod
višjimi glavami, pa naj si bodo
Slovenci, Angleži, Nemci ali
Rusi. Vsi so trpinici, ki trpe
vsi enako pomanjkanje. Koli-
ko tisočev potlačencev, koli-
ko tisočev nedolžnih otrok,
starečkov, mater in žena trpi to
strehovito vojno! Naj zmaga
eden ali drugi enkrat bo že
mir.

"Glas Naroda" naj tudi
sprejema denarne podpore za
Jugoslovane ter naj odda na
pristožno mesto, ker s tem ko
narodenik vidi in bere, da je ta
in ta toliko dal; se mu vname
želja pomagati in pravi: Bom
pa še jaz malo poslal za trpi-
ne."

Tako pošiljave Mrs. Agnes
Justin \$10.00 in jaz \$2.00.

Pozdravi!
Marija Omeje,
Valley, Wash.

SLOVENCII

NAJBOLJ POPOPNA ZALOGA
SLOVENSKEH FONOGRAFSKIH
PLOSČ DOBITE PRI
JOHN MARSH, Inc.
463 WEST 42nd STREET
NEW YORK, N. Y.

VESTI IZ NEPOKOJE NE JUGOSLAVIJE

Italijanska uradna poroče-
valna služba Stefani poroča,
da je v italijanskem delu zase-
dene Slovence bilo vpisanega
85 milijonov lir italijanskega
vojnega posojila. Kdo ga je
vpisal, kako so ga vpisali in
sredstva, ki so jih uporabili za
to "vpisovanje", o tem ne po-
ročajo. Spričo bede v Sloveni-
ji pa je prav malo verjetno, da
bi v Sloveniji danes sploh bilo
toliko denarja v rokah zaseb-
nikov, ne glede na to, da o na-
nih izterjevanja tega "vpisa"
ni nič znanega.

Iz nepristranskih virov pri-
hajajo vesti, da so ob zasedbi
Backe Madžari pobili okrog
20.000 Srbov. Med njimi mno-
go žena in otrok. Najhujše je
bilo v Novem Sadu, Somboru
in Srbobranu. V vsakem teh
mest so našli čez 500 znanih
žrtev, zraven tistih, ki jih ne
poznamo.

V Glini, v "neodvisni" Hr-
vatski, so neko noč naložili na
tovorne avtomobile nekoliko
tisoč ljudi, vse srbsko moško
prebivalstvo, staro čez 16 let
in jih še tisto noč postrelili v
nekem gozdu. V vasi Gudoven
pri Bjelovaru so poklali nekaj
sto žrtev, ki so jih prej oslepili
z živim apnom. V Hercego-
vini so cele vasi požgali in iz-
trebili njihovo prebivalstvo.
Najhujše pa je vendarle v Liki,
južni hrvatski in bosanski kra-
jini. Tu ni vasi, da ne bi v njej
objokovali veliko številu mrt-
vih mučencev.

O ravnanju z dr. Matcem
poroča DNB, da pri tem gre
samo za to, da mu onemogoči-
jo stika "z osebami, ki so
prijazne sovražniku ali z njim
sodelujejo," dočim italijanska
uradna poročila pravijo, da so
ga poslali v neki nedolženi
kraj, kjer ga nadzirajo. V
istem poročilu Italijani pravi-
jo, da so sedanjega poslanika v
Bratistavi" dr. Totina, postavi-
li za "ministra" trgovine v
Paveličevi "vladi."

IV Zagreb je 17. okt. prispelo
nemško odposlanstvo z dr.
Bergmanom na čelu, ki bo skle-
nilo sporazum za podpis trgo-
vske "pogodbe."

Dosegel se je "sporazum o
razdelitvi" jugoslovanskih to-
vornih železniških voz med
Italijo, Nemčijo, Madžarsko,

Peter Zgaga

OBISK IN SPOMENI NA CLEVELAND

19. oktobra je praznovalo v
Brooklynu štiridesetletnico
društvo sv. Jožefa K. S. K. J.
Jednota je jubilantno dru-
štvo prav posebno s tem poča-
stila, da mu je postala za slavn-
ostnega govornika urednika
svojega glasila, Mr. Ivana Zu-
pana, ki je obenem tudi njen
ustanovitelj dr. sv. Jožefa.
Mr. Zupan je ostal še nekaj
dni v New Yorku ter je ob tej
priliki s svojo gospo soprogo
tudi mene obiskal, za kar sem
obema prav hvaležen.

Z Ivanom sva stara znanca,
očim sem se z njegovo gospo
seznanil šele pred dvema leti v
Clevelandu, ter je napravila
namreč najboljši vtis prijetne
družabnice, temeljite pozna-
valke življenja in uzorne dru-
žinske matere.

Imela sta enajst otrok; de-
vet je živih in so vsi dobro
preskrbljeni. Sedem se vedno
gospodinji mati, dva je pa
vzel Stric Sam, in kot pišeta,
sta z njegovo oskrbo povsem
zadovoljna.

Z Ivanom sva bila pred de-
vetindvajsetimi leti tovariša
pri "Glasu Naroda". Reči mo-

ram, da je bil vseskozi končli-
janten mož in mehka delenjaka
duša. Kot tak se je tudi slo-
venskemu narodu v Ameriki
razdelil v svojih brezštevilnih
pesmih.

Pogovor je nanesel na Cle-
veland, tamkajšnje razmere,
županske volitve in na poša-
mezne clevelandske rojake.

Pred odhodom sem name-
raval Stanleya k Erštetu po-
slati po steklenico "blaženih
solzic", pa sem se spomnil, da
več ne piješ, in sem si mislil,
kaj bi ga dražil in mu delal
skomine.

Tako mi je rekel Ivan Zu-
pan, povej mu pa, da misem
biti te tolažbe prav nič vesel.
Svojemu najstarejšemu sinu
Stanleyu, naj bi samo omenil
Erštetovo in moje ime, pa bi
brihten fant takoj skombini-
ral, kaj in kako.

In k Erštetu bi ga ne bilo
treba prav nič pošiljati, kajti
Stanley, četudi ne pije vina,
gre prav rad sam tja, pa če ga
poslje oče ali ne.

Sicer pa, ali poznate Lojze-
ta Erštetu? V Clevelandu ga
vsak pozna, rojakom po dru-
gih naselbinah je pa lahko žal,
ker niso imeli prilike seznaniti
se s tem originalnim Dolenj-
cem, ki je neprekosljiv izvede-
nec za vino in za slovanstvo.
In pevec, da malo takih.

Dnevi, ki sem jih preživel v
Clevelandu, mi bodo neizbrisno
v spominu. Mesece in mesece
bi moral potovati človek po
Sloveniji, predno bi srečal to-
liko originalov, kot jih je mo-
goče en sam dan srečati v slo-
venskem Clevelandu.

Vsako popoldne sem bil uro
ali dve pri Erštetovih. V kotu
sem sedel in žmil četrtno ca-
tawbe.

Lojze je širokopleč možak, ki
ima vedno polne roke dela. Z
menoj ni mnogo govoril, zato
se mi je pa kar čudno zdelo,
da je nekoč sedel k meni, me po-
redno pogledal izpod trepal-
nic in kar brez uvoda začel:

— Ti mi pa ugajaš. Prav za-
res. Če kdo pozna škriče, jih
jaz poznam. Vsakega ofraka-
nega lakomnika, ki je prišel v
Cleveland iz New Yorka ali iz
starega kraja, je zaneslo k me-
ni. Imam že tako srečo. Ti že
vsaj vprašaj, po čem je pija-
ča, če boš plačal ali ne, pa ne
vem. In mi je vseeno, če pla-
čaš ali ne. Drugi so pa kar na-
ročali, jaz, Lojze, sem bil pa
narodna žrtev. In zato te imam
rad, ker mokiš, in nam nobe-
nih naukov ne daješ. Veš, drugi
škriči so nas prihajali učit.

Svetovali so nam, registrati so
nas hoteli. Madonca, nas, Cle-
velandčane bo kdo učil! Nam
ni treba nobenega učitelja iz
New Yorka ali iz starega kra-
ja. Mi smo sami dovolj kumšni
in pametni. Mi vse znamo in
vse vemo. Saj smo vendar v
Clevelandu! Zato te imam rad,
ker nisi tak kot so drugi škri-
ci.

To je en sam primer Eršte-
tove filozofije.

Če bi mi prinesel Ivan Zu-
pan nekaj tistih blaženih sol-
zic" iz Clevelanda, bi se jih
ne dotaknil. Toda pogled na-
nje bi mi vzradostil srce in že
njihov duh bi me opajal.

Le tisti prepovedani, sad je
zares zapeljiv in sladak, do
katerega ne smiš in ne moreš.
Toda vse se še utegne spre-
meniti. Mogoče po desetih le-
tih, Ivan, ko boš govoril ob pe-
desetletnici društva sv. Jožefa.
Takrat pa nikar ne pozabi!
Kaj ne, da ne boš?

V NEW YORK CITY JE BIL SESTAVLJEN ODBOR NATURALIZIRANIH DRŽAVLJANOV

DA POMAGA V KANDIDATURI
ZA NEWYORSKEGA ŽUPANA
DOSEDANJEMU DISTRICT ATTORNEJU
WILLIAM O'DWYER

SODNIK O'DWYER je poudaril
svoje zmoglosti v največji meri,
neomajljivo samostojnost in glo-
bokoznanje slovenskih proble-
mov; prejel je s proglasnimi
socialnimi nazorji, je utrdil in
ljubeznivo od vseh ljudi, bodisi tu
rojenih ali rojenih v tujini, do bo-
gatih in ubogih, skrajna, pokazal
se je izbornega in zadržanega jav-
nega delavca.

Naturalizirani državljani mesta
New York morejo posebno visoko
ceniti važnost sodnika O'Dwyer-
ja, ki je sam priseljenec, da bo
bojoven za vsakega bodočega žu-
pana. Poselmo naturalizirani državljani
Zato resno priporočamo, da naturalizirani državljani
svoje sile in podporo Billa O'Dwyer-ju v njegovi kandidaturi za
newyorskega župana.

NATURALIZED CITIZENS' COMMITTEE
Armand A. Rotman, Chairman

300 SVETIH MAS LETNO
v življenju in po smrti, so dolžni člani "Majne zveze za Aniki." Člani-
rina enkrat za vedno za centov za vsako osebo, živo ali umrlo. Naslovi:
Družba sv. PETRA KLAVERJA
za afriške misijone, Dept. G
624 W. Pine St., St. Louis, Mo.

Lega knjiga je kulturna godotina; odprimo ji vrata v naš domov,
odprimo ji srce... (Finigar)

ZIVI VIRI

Spisal **IVAN MATIČIČ**

Knjiga je svojevredna pojav
v slovenski književnosti, kaj-
ti v njej je v tridesetih dolgih
poglavjih opisanih trideset
rodov slovenskega naroda od
davnih početkov v starem
slovanstvu do današnjega
dne. Knjiga je verno izražila
našega življenja in trplje-
nja, in kadar jo prebera bo
vedel o Slovincih več kot mu
more študij katerekoli naše
spodovinske delo.

KNJIGARNA
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

DED —
je ZEMELJSKI ohranil, soraj
OČE —
je jo potikal in gledal bujno njeno
zrak
SIN —
je soraj med težkim klanjem
VNUK —
se je dvignil proti besu novega
časa
12 POGAVLJEV — 415 STRAN
V PLATNU VEZANO
Cena **\$2.** Poltina glavnica
Avtor knjige je **IVAN MATIČIČ**, ki
je spisal splošno znano knjigo —
NA KRVAVIH POLJANAH

Kratka Dnevna Zgodba

F.F. GOLOB

Moč groba

On je bil mlad častnik, ona hčerka hotelirja. Vsak dan je prihajal v hotel. In zgodilo se je, da je ta mladi in postavljeni častnik zahrepenel po njej, ki je, vsa mlada in sveža kot komaj razcvetela vrtnica, prihajala med goste, se sprehajala po vrtu, brata in vezla v utici konca sadovnjaka. Sreča njegovega srca je bila popolna, ko je zlatolasa hotelirjeva hčerka nagnila k njej in očetovala svojo glavo in priznala s srcem kot z ustnicami: "Tudi jaz te ljubim."

Prva leta zakona. Kako so bila srečna! Kot prvi cvet vijolice so opojno dehtela. Rodil se jima je sinček Dušan. Potopljena v blaženost, sta ga opazovala, spremljala vsak njegov gib in skrbela zanj z močjo vse svoje duše. Toda komaj je sinček dobro shodil in začel ponavljati za njima besede, je zbolel in vsa materina nega in očetova skrb ga nista rešili. Umrl je.

Takrat je padlo na njun zakon nekaj kot slana na cvetočo rožo sredi majnika. Prvo bridko in globoko rano jima je zadal čas. Ali se bo ta rana kdaj zacelila? Zacelila tako popolno, da niti brazgotina ne bo ostala.

Rodil se je drugi otrok. Milica. Spet so oči materine in očetove zažarele v sreči. A že je začelo ključati v srcu: Ali ne bo tudi ta otrok umrl? — Strah. Upanje in spet strah.

Ko je bila Milica stara štiri leta, se je temna slutnja uresničila. Umrla je. Takrat je mati zajokala, kot se ni nikdar doslej, in v onemoglosti je nad zlostjo usode in v svoji preveliki žalosti, je rekla mrtvi: "Čemu, čemu se rode otroci, ko pa umrjo, preden se zavedo samega sebe?"

Tri leta po Mikiini smrti se je rodil tretji otrok. Oče in mati sta bila spet srečna v skrbi, da bi si ga ohranila.

"Ivan, kaj misliš, zakaj je bilo potrebno in prav, da sta Dušan in Milica umrla? Vsaka stvar je za nekaj, pravijo. Za kaj bi bila torej smrt najinih otrok?" je vprašala nekoč Vika moža, ko sta sedela v mrakotnem večeru na vrtu in ji je otrok zaspal na rokah.

"Vika moja, kako bi to mogel vedeti! Morda bova kdaj pozneje spoznala to."

"Kdaj pozneje? Bog ve!"

Otrok je rasel in je bil močnejši kot sta bila Dušan in Milica. Starši so se nehali bati zanj. Saj mu ni nič grozilo. Toda sreča se ti izmuzne takrat, ko meniš, da se to najtrdnjeje

sklepa. Tako se je zgodilo tudi to pot. Otroci se je nekoč igral na terasi, ko je zagledal mater, je hotel k njej. Tekel je po stopnicah, pa se mu je spodrsnilo, da je padel na glavo, se pobil in — umrl.

"Troje otrok se nama je rodilo," je tožila žena. "A sedaj nimava nikogar več."

"Kaj hočem doma? Žena je sama in sam dolgočas povsod," je govoril Ivan. "Med prijatelji se vsaj razvedrim." In je šel.

Ženo je to bolelo. Iskala je krivdo in krivca. Krivde ni našla. Krivec je bil mož. Naklonjenost in ljubezen do nje, ga je minevala. Iskala je utešitve v družbi prijateljev, ki jih je našla več kot dovolj. Prav polagoma ji je vstajala zavest misel: "Nisva za vkup." Nič več ni pazila na dom s tisto skrbjo kot nekoč.

Rodil se je četrti otrok. Kazalo je, da bo rana ozdravela, da se bo razpoka zalila. Toda ni se. Le še večja je postajala razpoka. Le še bolj se je gnajala rana. Te vez je bila vse prešihka in vse prepozno je prišla.

Zakonec sta se že ogibala drug drugega. Vedno bolj sta se navezovala vsak na svojo družbo. Le otroka sta oba ljubila iz dna srca. Ravnala pa sta, kot da se drug pred drugim skrivajeta svoje ljubezni.

Vedno bolj se je razpirala razpoka. Družba vsakega od njiju je prinesla svoj del na oltar nesreče njunega zakona. Otroci ni rastle pod vzgojo njunih rok. Imel je odgovornost, ki se je z njima živeti v hišni položaj. V njem enarstven je rastle kot roža v evetličnjaku. V razkošju se je topil, a želja je za materino in očetovo ljubeznijo in dobroto. Onadva pa sta komaj že vzdržala drug ob drugem.

"Čemu trpiš? Predlagaj razporoko," so nagovarjali ženo.

"Ne. Sin je tu. Kaj bo z njim? Majhen je še."

"Sina vzameš s seboj. Le opogumi se!"

Ta črv je vztrajno rila. Sčasoma je dosegel svoj namen.

"Ivan, ločiva se. To najino življenje je razbit lonec, ki se zvečati ne da več."

"Ne, Vika. Nikdar."

Ostalo je pri starem a črv ni miroval. Prišlo je do poloma.

Ločila sta se. Takrat je jokala njun četrti otrok, in če bi jima bila takrat rekla umisljen duša: "Dajta, ostanita! Zaradi otroka živita" složno in

pošteno, kot nekoč, pa bi bila ostala. Toda te umisljene duše ni bilo. Razšla sta se. Sicer res, da s trpkostjo v duši, toda razšla sta se in čas ozdravi vsako rano.

In ta četrti ni umrl. Živel je kot v opomin in svarilo obeh. Kot magnet ju je zblíževal, a združiti ju ni mogel. Prešihka je bil.

Zgodilo pa se je, da je umrl ravno, ko je skušal in hotel stopiti v dobro, božbeno življenje. S smehljajem na ustnih in z neizpolnjenimi sanjami v očeh, je stopil v onostranstvo.

Očeta in mater je zadelo v živo. Bolj ju je zapelala ta smrt, kot smrt! Dušana: njunega prvega sina, ki je umrl že davno, ko sta bila še mlada in — srečna. Danes nista bila več srečna. Več sta trpela kot prej. Sedaj sta edino ona sama poznala skrite tajne sreče.

Ko sta to spoznala, se jima je obudila vest. Obudili so se spomini kar sami od sebe. Kar je bilo nekoč grenkega, je v njihovi loči izgubilo, ostalo je le to, kar je bilo srečnega in lepega. Spomini so nvažili dušo. Vest je očitala: Čemu? Mar bi ne bilo bolje, da nista poslušala himnavskih prijateljev? No, in kaj sedaj? Kaj sedaj? — Težki so bili očetovi vesti. Težka je bila njuna starost, ki bi morala biti lepa.

Zadnje dni oktobra je deževalo. Žalostni Vsi sveti! Ljudje so prinašali zadnje cvetove. Bele krizanteme so se svetile na grobovih in drobne lučke so brlele ob njih. Sreča je poljubila dih onostranstva.

Ivan in Vika sta prišla na grob svojega četrtega mrtvega sina. Sama, žalostna, zmrznjena. Stala sta drug ob drugem in opazovala plamené sveče. Molili ni nihče od njiju. Skrivna teža ju je tiščala k tlom. Vest je očitala, da sta posredna krivca smrti tega mladeniča, svojega sina.

Množica je valovala, veter je upihoval sveče, dež je mrščal. Molitev je playala preko pokopališča, in glej, vse je ukazovalo: "Spravita se."

Mati je močje pokropila grob in ponudila možu. Vzel je, pokropil grob, vrnil steklenko in se nehoté zazrl v ženin obraz. Česa je iskal? Čez dolgo je rekel:

"Ostalo je pri starem a črv ni miroval. Prišlo je do poloma. Ločila sta se. Takrat je jokala njun četrti otrok, in če bi jima bila takrat rekla umisljen duša: "Dajta, ostanita! Zaradi otroka živita" složno in

"Hvala. Za pokoj tega sina, ki je bil najin, pa naju ni imel."

"Da," je dahnila, čuteča trpkost besed.

"Pa bi naju bil moral imeti in mogel bi naju imeti!" je sam zase mrmral. "Pa je bil sirota, pri živih starih brez njih." Hipoma se je obrnil k njej.

"Povej, ali te je kdaj pekla vest. Mene je."

Šele čez dolgo je slišal pritažen, bolesten: "Da!"

"Popraviti bi bila morala, pa nisva. Danes pa nosiva kaznen za greh."

Ni govoril njej. Sam za sebe je mrmral, toda razumela je. Režalo ji je v dušo in jo ganilo. In kot da ji je žarek milosti božje zasijal v srcu, je rekla: "Pa bi danes popravila. Ni še prepozno."

"Da še ni prepozno? — Da bi popravila..."

"... Kar se še popravi da. Še moreva delati dobro. Hoješ, Ivan?"

Molk. Sreča se bore. Množica valovi, moli. Sveče ugašajo, krizanteme počasi umirajo, da postanejo enaka njim. Čigar domove krase.

"Da, Vika."

Kot da je sonce postajalo. Kot da so skale padle z ramen. Njun mrtvi četrti otrok ju je blagoslovil, ko sta skupaj odhajala od njegovega groba. V življenju ni imel moči, da bi ju združil, šele smrt ga je tako poveljala.

"Glej, Vika. Smrt najinega fanta, ki je umrl v cvetu mladosti, je bila preračunana v najino spravo. V srečo današnjega dne..."

"Da," — več ni mogla.

Šla sta molče v lepo starost in smrti v naročje.

Štirje ranjeni pri eksploziji v Chicagi

Na čikaški univerzi sta ožen in eksplozija uničila kemični laboratorij, v katerem so delali poskuse za armaro in mornarico. Štiri osebe so bile ranjene.

Požar v kitajskem pristanišču

V Santongu je izbruhnil požar ter uničil ob obrežju več sto človeških bivališč. Mnogo oseb je zgorelo, več tisoč jih je pa brez strehe.

STANOVANJE

s 3 ali 4 sobami s kurjavo, vročo vodo, elektriko se da v najem za \$29.00 do \$34.00. — Superintendent, Apartment 6, 408 WEST 18th STR., NEW YORK, N. Y. (6x)

Beg Hrvata iz Hrvatske

(Pretrpljena povest Hrvata, ki je pobegnil iz Pavelčeve države.)

Nadaljevanje

Kako so vstali ravnali s Srbi.

Ko so pri Mostarju ubili med drugimi tudi znanega in zloglasnega Mija Babića, ki je padel v boji s četniki, se je začel pravi pogon na Srbe v Zagrebu in po vsej "neodvisni". Največ so pretrpeli Srbi v Zagrebu. Velike in znane trgovine Milinov, Bačić, Vurdelja, Stanič in druge, so izropali do zadnje malenkosti, a lastnike so pogнали v taborišča. Preganjali so vse Srbe — brez razlike, moške in ženske, odvetnike, zdravnike, uradnike, duhovnike, vse, prav vse, na najbolj divjaški način. V "neodvisni" Srbom pozneje ni bilo treba nositi posebnih odznakov, vstasi so se potrudili, da so jih označili z izmuzljenimi zločini. Dočim so židovske žene morale celo na otroške vozičke obošati cunje, da bi se videlo, da je otrok židovski, srbskim materam tega ni bilo treba, ker so jim celo otroke preganjali v taborišča ter v mnogih slučajih otroke ločili od staršev in jih prepustili usodi. Ubili Srba, ne samo ni bilo kaznjivo, temveč so se zato izrekli celo pohvale. Nekim mladim, Srb. je rekel svojem znanu na uho: "Ali misliš, da je vse to res, kar piše Budakov časopis?" Druga dne so ga ustrelili, ker ga je znanec izdal. Takih slučajev je bilo, nesteto, kakor je mnogo tudi slučajev ubijanja in naznanitev iz mučevanja in osebnega sovražstva. Življenje ni nič vredno, v "neodvisni", izgubilo je svojo vrednost, kakor da bi ga bilo možno kupiti na starihi. Življenje poštenih ljudi je odvračeno od pijanstva, muh, razpoloženja in volje najslabših človeških izvrzkov. Koliko je bilo ubitih, koliko jih je izgubilo in koliko je zaprtih!

Vsak dan, verjemite mi, vsak dan izvrše kakšno smrtno kazen, pa najsi je izrekel hitri sod ali pa sploh brez vsake obsojbe. Strašno je pomisliti na to. Zmešalo bi se človeku, znorel bi.

Petrinjska ulica.

Za Petrinjsko ulico ve vsak otrok v Jugoslaviji, a v današnji "neodvisni" je postala posebn "popularna." V tej ulici je, nasproti Zrinjevcu, glavna policijska zgradba in policijski zapor. Odkar je Pavelčev prevzel oblast v "neodvisni", je ta ulica postala najprometnejša ulica v Zagrebu. Čez dneve in noči se pomikajo procesije moških in žena po tej ulici. To so tisti "razbojniki" "komunisti," Srbi in židje, ki

imajo Pavelčev napovedal vojno do iztrebljenja. Kadar oboroženi vstasi spramajajo procesije njetih po tej ulici, se zbere druga skupina vstajev in plačane mladeži, ki na ves glas kriče: "To so četniki!" "Ubijte jih!" "Na vstasa z njimi!" "Živel Pavelč!"

Pavelčeva žena — židovka.

Malo komu je znano, da je žena "poglavnika" Pavelčeva židovka. In to židovka v prvem kolenu, rojena židovka. Ko je odšla za svojim možem, je prešla v katoliško vero, se odrekla staršev in vsega, kar jo je vezalo na njeno židovsko poreklo. Seveda pa s tem vendarle ni mogla izbrisati, da je židovka in iz svojih žil izcediti židovsko kri. Po vseh zakonih narave je ona še naprej ostala židovka. Da "poglavnik" ne bi bil sam v sorodstvu z židi, spremlja ista usoda tudi njegovega prvega "doglavnika" Kvaternika — "maršala", kakor si je sam nadel ime. Tudi njegova žena je židovka, čistokrvna židovka. In da tudi ta ne bi bil sam v družbi s "poglavnikom," ima tudi drugi "doglavnik" Žanič, "ministar" za ženo čistokrvno židovko. Ko je prišel ukaz, da morajo vsi židje, do devetega kolena nazaj, nositi rumene očišnje na prsih in na hrbtu, se je ljudstvo glasno spraševalo: "Kaj pa žena 'poglavnika', 'maršala' in 'ministra'?" Zakaj pa one ne nosijo znakov?"

"Poglavnika" te p ripombe ljudstva niso spravile v zadrego, temveč je izdal poseben zakon, ki v svoji trinajsti (odšlej pravijo tej številki židovska) točki pravi, da ni treba nositi teh znakov tistim židom, ki so prekrščeni in ki so za Hrvatsko zaslužni.

Mojo Bog, kakšno pohujšanje in kakšna sramota, ko je ta zakon izšel! Narod se je smejal in zlojal šale na račun njihovih žena, ki naj bi bile zaslužne za Hrvatsko. Kajti razen njihovih žena ne en sam žid ni bil oproščen nošenja židovskega znaka. Zaradi te sramote, ker so jim žene židovke in za to ker vedo, da narod komaj čaka, da si izmisli novo šalo na račun njihovih žena, se ne "poglavnik" ne njegovi "doglavniki" ne pojavljajo nikjer s svojimi ženami. Pavelč je svojo rodbino poslal na bolj varno mesto v Švici, kajti zazdelo se mu je, da v Zagrebu kjer je prišlo do nemirov, ni varno za njegovo ženo in otroke, pa jih je poslal čez mejo.

Žetev so odnesli Nemci.

Ko je p misel čas za žetev, se je po njivah pokazal ogenj in po mnogih krajih uničil ves pridelek; ponekod pa so vsaj malo rešili, ker so vstasi po hiteli, da bi ogenj omajali. Ko so preostalo poželi, in spravili v skedenj, so mlatili pod nadzorstvom nemških vojakov, ki so nekaj mernikov očitenega zruja pustili kmetu, drugo pa naložili na tovorne avtomobile in odpeljali za nemško vojsko.

"Dobrovoljci za vojno proti Rusiji."

Vsi moški sposobni za vojaško službo, razen Srbov, židov, vstajev in tistih, ki so bili po taboriških in zaporih, so dobivali pisma s tako-le vsebino:

"Upamo, da ne boste ostali gluhi na naš poziv in da se boste prostovoljno prijavili za vojno proti Rusiji." Ker je pisma poslalo vstasko glavno poveljstvo, ljudje niso dolgo oklevali. Druga dne so moški prihajali in se "prostovoljno" prijavljali za vojno proti Rusiji. Take so oblekli v jugoslovansko vojaško obleko, malo predručeno, jih počastili z govori in z godbo spremlili na kolodvor, kjer jih je čakala gruča mladine in celo nekaj deklet in žena, da se od njih solzami v obeh poslove — ve za deset dinarjev. In potem ti "dobrovoljci" gredo; gredo s takim "navdušenjem" v vojno proti Rusiji, da poskačejo iz vlaka, čim pridejo čez mejo "neodvisne" in zbeže v žito, se skrivajo v gozdovih in pridružujejo se borecem in upornikom, ki so se "zunaj zakona". To so tisti komunisti, o katerih Pavelč poroča, da jih

Nadaljevanje na 4. strani.

RAZPRODAJA SLOVENSKIH KNJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek

Andrej Ternovac (Ivan Albrecht)
Bilagajna Velikega Voljoda (Frank Heller)
Andersonove pripovedke za slovensko mladino
Bela noč mali Junak (Dostojevski)
Božji mičulji (Ivan Pregelj)
Filozofska zgodba (Aldaj Strinac)
Gospod Fridolin Želma in njegova družina (Fr. Milčinski)
Kaznan, voljeli po (J. O. Curran)
Kaj se je Malčara sanjalo (V. Kurelcak)

Na različnih polih (Fr. Frisch)
Peter Pavel Clavar (Dr. I. Pregelj)
Pravica mladina (Vladimir Levstik)
Slika Doroteje Gray (Charles White)
Verno duše v vseh (Prosper Mirbeau)
Zapiski iz mrtvega doma (A. M. Dostojevski)

Po 70c zvezek

Do Ohrida in Bitolje (Ivan Molić)

Po 75c zvezek

Belfegor (Artur Bernado)
Ostran pragozda (Jahoe Oliver Curwood)
Po strani kloboč (Dimitir Folgel)
Zelena cesta (Zahar Grey)
Zlati Panter (Sindair Gluck)
Rdeča Megla (O. R. Frith)

Po \$1 zvezek

Ugrabitelj silijoni (E. G. Seliger)
Veridica (Peter Hajetan)
Sivke (E. S. Thompson)
Kudrarka balada (Marjth Majetova)
Prigodbe čelčice Majo (Waldemar Bonet)
Plavilniški otrok (Amatelo Franco)
Pisane zgodbe (Janko Kikel)

Po \$1.25 zvezek

Skrivnostni studenci (Pavel Ketter)

Po \$1.50 zvezek

Zlodi in kazen (F. M. Dostojevski)
Tigrovi sobje (Maverice Lablana)
Krištof Dimise (Jack London)
Misterijo (Gustave le Rouge)

Po \$2 zvezek

Freieren (Franco Kladie)

Po \$2.50 zvezek

Vilijeva repatica (Vi. Levstik)

Naročite pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo **2.⁰⁰**

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveštati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York, N. Y.

NAJMOČNEJŠI AMERIŠKI BOMBNIK

Najnovejša ameriška zračna trdnjava, zgrajena za ameriško armado, na poiskusnem poletu nad Seattle, Wash.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

119

Na Češkem rojeni Aehrenthal v Petrogradu ni bil delal za Rusom prijazno politiko Franca Ferdinanda, temveč za vseslovensko politiko Mladoblača dr. Kramara. Zveza z Nemčijo Aehrenthalu ni bila pri sreči, da si je imel Franc Ferdinand zvezo treh cesarjev za najmodrejši avstrijske vnanje politike in da si je bil novemu ministru vnanjih zadev razločno povedal, da je sporazum med avstrijskim, nemškim in ruskim cesarjem pogoj ozdravljenja Evrope.

Aehrenthal se je doslej ogibal tesnejšega stika s Francem Ferdinandom. Zapeti diplomat, ki je na prestolonaslednikova temperamentna pisma odgovarjal z nekaj skopini brezpomembnih stavki, po katerih je bilo v zvezi vladnosti razločno videti, da se minister ne misli podvreči njegovemu vplivu, je očitno smatral zvezo z Belvederom za nepotrebno breme.

"Aehrenthal je novo razočaranje," je rekel Franc Ferdinand že čez nekaj tednov. Antisemitski politiki, ki jih je s prejemal v Belvederu, so trdili, da je Aehrenthal judovskega rodu. Ko je Franc Ferdinand vrhu tega še zvedel, da je Aehrenthal še oženjen z ogrsko plenkinjo, ki je v svaštvo ali v prijateljstvu z večino madžarskih velikašev, se je izpremenilo nezaupanje razočaranega princa v mržnjo, ki je rasla od dne do dne.

Ministrovo zadržanje glede na Conradovo spomenico je moralo zdaj vse razjasniti.

Broschovi volani so že čez nekaj dni sporočili kaj je Aehrenthal nasvetoval cesarju. Aehrenthal je menil da je treba dejati Conradovo spomenico "na led."

Cesar je ukazal dejati Conradovo spomenico "na led." Conrad je nestrpno čakal, nestrpno pritiskal za cesarjev odgovor, nestrpno obdeloval prestolonaslednika s prošnjami, naj ga za Boga podpre.

Počasi, počasneje, od vsakega nižjega častnika, počasneje od vsakega okrajnega načelnika, je jel Conrad spoznavati, da mora biti vsak sužnžavski avstrijske države najprej hitroprstnik posebno pa načelnik generalnega štaba, ki noče pasti v nemilost ne pri cesarju ne pri prestolonasledniku. Franc Ferdinand, nestrpnež vsel, nestrpnežev, je moral nemškega načelnika generalnega štaba opominjati, naj potrpi. Zlovoljno je moral Franc Ferdinand priznati, da srebrnolasi cesar v odločilnih trenutkih nikoli ne stori tistega, kar on, prestolonaslednik, želi.

Ali pa je prestolonaslednik želel vojno? Tudi o tem si Conrad ni bil na jasnem. Po dolgih zaupnih govorih je bojaželni načelnik generalnega štaba mislil, da Franc Ferdinand hrepeni po vojni enakostrastno, kakor on sam.

Čez teden dni je bil Franc Ferdinand kakor izpremenjen, imel je tisoč pomislekov in prekliceval vse, kar je bil rekel pred tednom dni. Conrad je spoznal, da je Franc Ferdinand močno pod vplivom knežije Hohenberške. Kadar je bila ta blizu, je Franc Ferdinand navdušen za vojno kar ni mogoče. Očitno se je bala, da ne bi bila država po izgubljeni vojni več zmogljiva življenja in da bi utegnil ljubljani mož izgubiti krono, še preden bi sedel na prestol.

Conrad obseden od nestrpne želje, da bi povedel vojsko proti Italiji in jo premagal, je spoznal, da mora pridobiti za svoj načrt cesarja in samo cesarja. Cesar je pustil spomenico nekaj mesecev brez odgovora; ves ta čas je ostal neviden in ni sprejel svojega načelnika generalnega štaba v avdienco.

Maja meseca je imel Conrad na Koroškem prve velike proste manevre. Cesar se je peljal v St. Vid, da bi prisostvoval manevrom. Conrad je mislil, da je velika ura že prišla. V malem kraju St. Vidu se je moral pač najti prilika, da izsili odločilno avdienco. Toda ko je Conrad zaprosil za avdienco, se je odpeljal cesar v Celovec. Ko je Conrad v Celovec zaprosil za avdienco, je dobil odgovor, da je cesar že odpotoval dalje. Conrad je potoval za njim in ni odnehal, preganjal ga je kakor detektiv zločince, ki se mu zmerom spet izmika iz rok. Nazadnje se je Conradu posrečilo, da je prišel do cesarja.

Cesar, ki mu nestrpnost, nemir in živčnost načelnika generalnega štaba ni bila všeč, ga je vprašal, kaj želi. Conrad ni bil ne diplomat ne dvorjan; brez ovinkov je odgovoril, da predlaga vojno proti Italiji.

Cesar od tega odgovora, ki je bil tako in tako že glavna zahteva spomenice, ni bil presenečen, peč pa mučno dirjen. Šibki, nekazni general, ki ga je bil Franc Ferdinand odkril, je imel, kakor je kazalo, s svojim zavetnikom več skupnih neprijetnih črt: odločnost, s katero je postavil nepremišljene zahteve, brezobzirnost, s katero je šel za svojim namenom, ter živčno naglico in neizlajno nasilnost napada. Cesar ni hotel vojne. Misli, da je utegne morebiti res kdaj priti do vojne, a nikakor ne pred njegovo smrtjo. BEŽAL se je osemdesetemu letu svojega življenja; misel, da bi utegnil v teh letih še enkrat izgubiti vojno, je bila kar pregrozna.

Preveč gorja je bil že doživel, prehudo ga je bila že zadela nemilost višjih sil, vzvišenih nad vsako cesarsko željo in nad vsak generalštabni načrt. Morda je bil nepremišljeni načelnik generalnega štaba izredno nadarjen; manevri so se bili sijajno obnesli, temu ni bilo moči oporekati. Toda nadarjen mož je bil brezvesten človek, vojni hujšak, igralec na dobro srečo. Če se hoče strmolaviti v vojno pustolovščino, tedaj naj se drži svojega enako nepremišljenega pokrovitelja, prestolonaslednika. Tako je hotel cesar odgovoriti načelniku generalnega štaba.

Conrad je videl v cesarjevih sinjih, strogih starčevskih očeh to hladno, mirno pripravljenost na odpor in je jel govoriti živčno, hlastno in neobzdržano. Vključil nervoznosti, ki ga je bila obšla, je hitro pomislil, da mora navesti cesarju drugačne razloge kakor prestolonasledniku.

Prestolonasledniku je venomer govoril, da se Italija že dolgo pripravlja na vojno, da Italija gradi trdnjavo za trdnjavo in oskrbuje svoje vojsko z najnovejšim orožjem in topovi. Avtrija je torej v nevarnosti, da bo sovražnikov premoči tem manj kos, čim dalj bo monarhijska odlagala prenosno armade in dajala sovražniku časa za vojne priprave.

(Nadaljevanje prihodnjč.)

MNOGO POKLICANIH — MALO IZVOLJENIH!

NEWYORČANI SI BODO PONOVRNO IZVOLILI ZA SVOJEGA ŽUPANA

LA GUARDIA

PRED PRVO IZVOLITVIJO za župana La Guardia je New York izgledal kot aršev pokvarjene uprave. Po osmih letih La Guardijevega županovanja pa je New York vzel čisto, posrečeno in uspešno vlado.

Zaradi tega je dolžnost Newyorčanov, da pri prihodnjih županijskih volitvah v tork 4. novembra glasujejo za La Guardia in njegove pomočnike McGOLDRICKA in MORRISA in v taki meri, da v bodočnosti noben kandidat, ki se bo potegoval za karkoli mesto v upravi New Yorka, ne bo naslavljal svoje kandidature na bledečo zvezdo Tammany Hall.

Posebno Slovani v New Yorku bi morali glasovati za La Guardia, ker je La Guardia že pogosto pokazal svojo naklonjenost do Slovanov in tudi govori gladko hrvaščino ter se trdno drži načela, da morajo biti vsi Slovani rešeni Hitlerjevega jarma in da Amerika nudi vso svojo pomoč Rusiji in Angliji.

LA GUARDIA zvesto sledi načelom našega predsednika Roosevelta, s katerim ga tudi veže najtesnejše prijateljstvo.

LA GUARDIA je izhoren župan in predsednik ameriško-kanadskega obrambnega odbora.

Zato bomo vsi pri volitvah oddali svoj GLAS ZA FIORELLO H. LA GUARDIA!

Zato bomo vsi pri volitvah oddali svoj GLAS ZA FIORELLO H. LA GUARDIA!

Zato bomo vsi pri volitvah oddali svoj GLAS ZA FIORELLO H. LA GUARDIA!

Zato bomo vsi pri volitvah oddali svoj GLAS ZA FIORELLO H. LA GUARDIA!

Zato bomo vsi pri volitvah oddali svoj GLAS ZA FIORELLO H. LA GUARDIA!

Zato bomo vsi pri volitvah oddali svoj GLAS ZA FIORELLO H. LA GUARDIA!

Zato bomo vsi pri volitvah oddali svoj GLAS ZA FIORELLO H. LA GUARDIA!

VOLITE

LA GUARDIA, McGOLDRICKA, MORRISA

TE VOLITVE PODPIRA ALL AMERICAN COMMITTEE

ALL AMERICAN COMMITTEE

Beg Hrvata iz Hrvatske

Nadaljevanje s 3. strani.

je v "neodvisni" mnogo, čeprav se je tudi že pohvaljal da je vse "komuniste" onemogočil. To so tisti borci, ki bežijo iz vstaških vrst, ker sploh nikoli niso bili vstasi in to so tisti vstasi, o katerih Pavelić poroča, da jih je dal ustreliti, češ da so se pregrešili proti njegovim odlokam. Ne sodi on vstaje za zločine, ki jih počno, temveč te nesrečnike, ki ga niso hoteli poslušati in iti v vojno proti Rusiji. Če jih dobe v vstaški preobleki to ni njihova krivda.

V policijskem zaporu.

Policijski zapor v Zagrebu ima več prostorov, toda od ustanovitve "neodvisne" se tu di pisarniški prostori uporabljajo za "krivce". V večjih prostorih je po petdeset, šestdeset in več oseb. V manjših na primer tam, kjer sem bil jaz sam, jih je po šest in trideset na površini 3x4 metra. V tej sobici smo bili 25 dni. Nekateri so spali, drugi na drugem, drugi so postajali. Tako smo se menjali vsakeh nekaj ur. Vendar spanja ni bilo, ne rednega, ne globokega, ker nas niso pustili pri miru ne po dnevi ne ponoči. Vsak čas so nekoga poklicali iz sobe v "spodnje prostore." To je pomenilo k "spravevanju" — z batinami, zaničnicami in pretepanjem z bikovko. Koliko sem sam dobil v teh 25 dneh zaničnic in "batin" ne vem; samo to vem, da sem se z vsakega takega "sprehoda" vrnil v sobico omamljen, z oteklo glavo in z bolečinami v udih. Kakor z menoj, tako je bilo tudi z drugimi. Ne samo iz naše sobe, temveč iz cele policijske zgradbe. Pretepani so nas do onemoglosti; z bikovko in do krvi; brali so nas kamor so le segli in zvrzeli postavljali vedno ista vprašanja: "Kako se pišeš?" "Kaj si?" "Ali si bil četnik?" "Zakaj lažeš?" "Koliko imaš denarja?" "Kateri četnike poznate?" "Kateri komuniste poznate?" "Ali veš, kateri Srb je ubil onega vstaša sinoči?" Če si odgovorjal po pravici, da nič ne veš, si dobival "batine" vse dotlej, dokler nisi povedal, da si četnik, komunist, da si ubil vstaša (nič ne da, da si ta čas sedel v ječi) in da poznaš vse četnike, in vse komuniste. In ko si vse to povedal, si dobil "batine" zato, ker si četnik, komunist, ker si ubil vstaša in za vse drugo, kar si priznal med šibanjem in mučenjem.

Kdo je vse bil v zaporih.

Ko bi vedeli, kako težko mi je odgovoriti na to vprašanje. Od pet in dvajsetih dni, kolikor časa so me držali v zaporu zagrebske policije, nisem bil 25 ur pri polni zavesti. Vem, kdo so bili z menoj v sobi in poznam nekatere, ki sem jih srečeval po hodnikih, a je boljše, da ne omenite njihovih imen zaradi njih. Rajši bi se ubil kot bi povedal ono samo stvar, ki bi komu od njih mogla škoditi.

(Nadaljevanje prihodnjč.)

NESREČA V ILLINOIS.

Nick Spudić, iz Bend, Ill., se je nedavno ponesrečil, ko je rezal drva na električno žago. Jermen ga je udaril po glavi tako močno, da so mu morali v bolnišnici odstraniti oko. V nevarnosti je, da popolnoma oslepi tudi na drugem očesu.

Pomagajte vladi v tej narodni stiski. Zgradite obrambno steno s tem, da kupujete Defense Savings Bonds in tu di Stamps.

Kupite Defense Bonds in Stamps!

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

KVIŠKU SRCE — (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani vezava umetno 25c.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Milwaukee, Wis., je 16. okt. umrl Valentin Prager, star 52 let in rojen v Ziljski dolini na Koroškem. V Ameriki je bil 34 let in zapuša ženo, tri sinove in tri hčere in brata. Bil je zaveden koroški Slovenec in podlegel je srčni hibi.

V Duluth, Minn., je po dolgem bolehanju umrla Terezija Zidar, stara 75 let in doma iz Dvorske vasi pri Velikih Laščah. Zapuša sina in več omoženih hčera.

V Mullan, Idaho, je 14. okt. umrl v starosti 53 let Andrej Oražen, rojen v Dolenji vasi pri Ribnici na Dolenjskem. Zapuša ženo, hčerko, štiri pastorko in enega brata, v Victor Colo., enega v starem kraju očeta, brata in dve sestri.

V Joliet, Ill., je pred nekaj dnevi umrla Ana Kirin, stara 60 let in rojena pri Metliki v Beli Krajini. Njeno deklisko ime je bilo Panjan. V Ameriki je bivala 40 let in zapuša moža, štiri sinove, brata in sestro, drugod po Ameriki pa štiri brate.

V Johnstown, Pa., je dne 17. okt. umrla Johanna Intihar, roj. Korenčič, stara 59 let. Zapuša moža, tri sinove in hčer.

V Joliet, Ill., je p red dnevi umrl Jernej Muhic, star 73 let, ki je tam bival 40 let in zapuša sina in hčer.

Pred kratkim je v Orient, Ill. umrl Frank Gril, star 68 let in rojen v Eilenswaldu na Štajerskem.

V Detroit, Mich., je nedavno umrl Ludvik Bohor, rojen na Mevlernu pri Črnomlju v Beli Krajini. Zapuša družino in dve sestri.

Po dolgi bolezni je v Red Lodge, Mont., umrla rojakinja Ana Sapec v starosti 48 let. Pokojnica je bila doma v vasi Golje pri Čatežu pod Zaplazom na Dolenjskem. Zapuša moža, sina in hčer, v starem kraju pa dva brata in sestro.

V Milwaukee, Wis., je 24. okt. umrl John Podlogar ml. v starosti 35 let, rojen v Evelethu, Minn. Podlegel je vnetju možganov in zapuša ženo, sina, očeta in štiri brate ter 4 sestre.

Spisi Josip Jurčiča

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klošterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pina tobaka. — Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdis. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pakja.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradil. — Pona-rejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov...\$10

POSAMEZNI ZVEZKI \$1.50

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

V Anbridge, Pa., je umrla pred dnevi Franciška Vrečar, stara 51 let in rojena v Sostru pod Ljubljano. Zapuša moža in hčer.

V W. Frankford, Ill., je 20. okt. umrl John Kavšek, star 58 let in rojen v Stični na Dolenjskem. V Ameriki je bil 34 let in tu zapuša ženo.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI Zbirka 9 narodnih pesmi Izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Franc Venturini—SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 50

Ferdo Juvanc—12 MLADIH LET, moški zbori 50

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (mešani in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV: Barčica; Oj, moj šolci je šolci; Kam mi, tunte, drev v vas pol-demo 20

OSKAR DEV: Šrečno, ljubca moja; Ko ptičica na tuje gre; Šolci; Moj očka na konjčka dva; Dobiv sem pi-samec; Slovo; Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ: Modra devojka (belokranjska) 20

Vao noč pri potoci 20

Jurjura 20

Hodi Mica domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBING: Votrič; Po gradbi 20

FERDO JUVAČ: Zjutraj 20

PETER JEREb: Pella roža; VASILIJ MIRK: Podoknica 20

ZORKO PRELOVEC: Ko so fantje proti vasi šli 20

Le enkrat še 20

Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potkan, ples 20

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) 50

Orlovski himne (Vodopivec) 50

Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) 70

Trije mešani zbori (Glasbena Matica) 30

V poveljni noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Battner) 50

Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 50

Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20

Naši himni, dvoglasno 20

Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE: NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Mar-ko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburistični zbor (Bajuk) 70

Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE: Poduk za citre. — 4 zvezki — (Kofeljaki) 20

ZA KLAVIR: Buri pridejo, — Korčulica — 20

Slovenske narodne pesmi, Janko Zirovec 1.20